

GIÁ BÁN

ĐƠN GIÁ	ĐƠN GIÁ QUỐC
Một năm 1,000	0,500
Sáu tháng 2,000	1,000
Ba tháng 1,500	0,750

Mua báo phải trả tiền trước.
 Theo yêu cầu gửi cho M. TRẦN
 BÌNH-TRẦN, Ai đăng thông cáo
 việc riêng xin thương nghị trước.

TIENG-DÂN

HOA - TUOC - KHUAT
 HOUTA - TUOC - KHUAT

LA VOIX DU PEUPLE

MỠI TUẦN XUẤT BẢN LẦN KỶ THỨ TƯ VÀ THỨ BẢY

ĐƯỜNG ĐÔNG-ĐÁ, SÀI GÒN

CHỖ ĐÓNG CHỮ VÀ CHỖ ĐÓNG CHỮ

Hình phạt là để
 giúp cho sự giáo-
 dục.
 刑以弼教

HIỆU-LỰC CỦA HÌNH-LUẬT

đòi với tội ác của loài người ra thế nào ?

Trừ đời cổ sơ không kể, từ loài người sinh tụ trên mặt địa-cầu này mà đã có cơ quan đoàn thể gọi là quốc-gia, gọi là xã-hội, thì trong quốc-gia xã-hội ấy, tất nhiên phải có một cái qui-tắc chung, cùng tuân thủ nhau, để gìn giữ việc công an cố gắng ích mà không ai được phạm đến; nếu ai làm điều gì có hại trong xã-hội tức là phạm vào qui-tắc ấy thì xã-hội cũng theo như qui-tắc đã định mà đối phó. Qui-tắc chung ấy tức là pháp-luật. Bởi vậy trong nước mà không có pháp-luật, hoặc pháp-luật không được chính đáng, không khác gì sông không bờ đê, vườn không rào dậu, không ai biết điều gì là nên làm, điều gì là không nên làm, xu hướng sai lầm, tai mất lộn xộn, có hại trong xã-hội không phải là ít. Xưa nay đồng tày, bất kỳ nước nào, cũng nếu hình-luật làm một bộ phận quan hệ lớn trong nước, mà các nước văn-minh lại đặt riêng ra khoa-học chuyên-môn để chọn người xứng đáng mà ký thác việc ấy. Hình-luật quan-trọng là gương nào xem đó đủ rõ.

Tuy vậy, xét trên lịch-sử thì từ có hình-luật đến nay trải đã mấy ngàn đời, mỗi đời một tu bổ, càng ngày càng hoàn bị, mà những mối tội ác trong xã-hội vẫn cứ theo chơn tiếp gối, không xử số nào, không thời đại nào là không có; mà lại đời nào hình-phạt càng nghiêm nhặt thì tội ác lại càng nhiều hơn (như Trung-hoa về đời Tần, đời Tùy v.v.) Những tiếng « hình phạt không đúng, nhà ngục trống không » (刑徒不用, 因循空獄) chẳng qua là lời ca tụng xằng ma thực ra hình-luật không bao giờ làm tiêu diệt hẳn tội ác được.

Thế-giới mà chưa đến thời kỳ đại-đồng thì hình luật vẫn là căn yếu; hướng đi ở thời đại quyền lợi cạnh tranh dữ-dội này mà như là ở trong một xã-hội công-lý lơ mơ, nhân tâm điên đảo như những nước dân trí đề-bền kia thì thế nào mà bỏ hình-luật ngay được. Song chúng ta nên biết là cái ích của hình luật vẫn có ngăn, mà không phải là phương pháp độc nhất, lấp nguồn chảy gốc làm cho mối tội ác tiêu diệt hẳn đầu.

Hình luật là cốt để trừng-trị những tội ác đã xuất hiện và ngăn đề những kẻ chưa phạm đến

tội ác. Người làm điều quấy đã phạm pháp luật thì bị hình-phạt mà người khác trông thấy cái gương ấy cũng không dám làm điều quấy, vì thế những điều tội ác có bớt.

Hiệu lực của hình-phạt chỉ thế chứ không làm cho tội ác tiêu diệt trước lúc vị nhiên vậy. Đó là chưa nói đến những kẻ phạm tội, mưu này chước nọ, làm cho che lấp tai mắt những nhà chuyên trách; cùng những kẻ thừa hành, viện lẽ dẫn chứng, theo dết mà gia tội cho người, làm cho thiệt giả sai lầm, nặng nhẹ lộn xộn.

Nguồn gốc sự tội ác chưa có cách gì làm cho tiêu mất được như trên đã nói, thì hình phạt cũng có hồi không có hiệu lực, như mấy nhíp dưới này:

a) Người đời phần nhiều giờ được bằng tâm, là nhờ có hằng sản. Nếu đời không cơm ăn-lành không áo mặc, trăm điều trong cuộc sinh hoạt, động đầu thiếu đó, thì trước sau không tránh khỏi cái chết, cùng nghe xằng làm quấy, phạm vào lưới tội cũng chết; cũng đồng cái chết! thì không phải lựa chọn.

b) Người có học hành, biết rõ điều phải điều quấy, việc gì là phạm pháp, thì không dại gì mà mình tự phạm lấy; bằng bọn dân ngu, bình nhạt không có học vấn, nghe thấy không ra ngoài xô bấp, thậm chí không biết luật-phép là cái gì, thò rưng hươu núi, vì kiếm ăn mà chạy ngang chạy dọc, đến khi súp hằm mắc bẫy mới hay là nguy, nhưng đã muộn rồi.

c) Hình phạt mà công bình đúng đắn, kẻ có tội không tránh khỏi, kẻ không tội không bị oan, thì dân chúng biết đường nên tu nên tránh; nếu có chỗ thiên tư, hoặc vì tình riêng, hoặc vì lo lót, hoặc vì quyền thế, hoặc vì thù hiềm thù dết v.v. mà kẻ có tội được ra ngoài pháp-luật, người lương thiện lại bị lụy, thì người ta xem hình phạt như việc rủi may và theo ý riêng của người thừa hành, không biết ngã nào mà tránh khỏi.

Ấy bởi mấy cơ ấy mà hình phạt đi một đường, tội ác lại đi một ngã, thềnh-thoảng mới gặp nhau; còn ngoài ra làm lúc không phạm tội ác mà hình phạt cũng thỉnh thoảng đưa đến. Người sinh mà đã sa vào cái cảnh « không biết thủ sinh nhân là gì » thì hình phạt cũng không làm cho tội ác tiêu mất đi được.

VĂN-VĂN ĐI HỌC

Báo kiếu

Lời dẫn:
 Thuở nay thì thịnh Tây-Kiến, cũng cho bài « Nhất phiến tài-tình thiên cổ luy v.v. » của cụ Hoa-Đường là tuyệt diệu.
 Có ông lão thuật chuyện một người học trò cụ Hoa-Đường làm một bài thi vịnh Kiều có ý châm biếm cụ, cụ lấy làm giận mà không nhận là học trò nữa. Bài thi dịch như sau đây:
 Hóa-Công đầu có ghét Hồng Nhan, Vì bởi hồng nhan tạo mối oan.
 Xuân tin vừa thông hoa nhụy trỏ, Tinh nhân mới biệt chén thề tan.
 Lầu xanh ai cũng chàng Kim-Trọng, Phần lợi thời còn bác Thôn-quan!
 Một khúc than thanh truyền nhạc-phả, Đón ca nghe khắp xứ Trường-an.

原 漢 文
 化 兒 原 不 妬 紅 顏
 只 爲 紅 顏 造 罪 冤
 春 信 通 花 蕊 轉 紅 顏
 情 人 一 去 誓 離 筵
 樓 綠 誰 知 金 瓶 聖
 紅 粉 幾 時 有 土 官
 一 曲 新 聲 傳 樂 府
 半 个 歌 詞 遍 長 安
 Vô danh

HÒA-GIANG

PHÉP NUÔI THỎ

Tha-y: NGUYỄN-TRONG-TRÚ
 (Trích trong sách « Phép nuôi thỏ », sắp xuất bản)

Đồ ăn (Tiếp theo)

Khô đầu. Bọt (bọt) hoặc bọt cá thì không mấy khi có, chứ khô đầu thường dễ kiếm.

Khô đầu lạc. Trong các thứ khô đầu chỉ có khô đầu lạc (đậu phộng) là tốt nhất. Trong một trăm gram-mes khô đầu lạc có những chất này:

Chất đạm	47 gramme,
Chất mỡ	7, 3
Chất bột	24, 1
Chất lân	1, 17
Chất vôi	0, 18

Tôi đã lấy khô đầu đó cho thỏ ăn thử. Cho ba con ăn thì con nhỏ đẻ ăn hết nhiều; còn hai con kia cũng có ăn, song ăn ít. Có vậy đủ biết cho thỏ đẻ ăn khô đầu là rất phải.

Thỏ ăn khô đầu lạc để lâu, hoặc phải cho nó ăn thêm ít cám, hoặc vài củ cà rốt. Lại nên chọn thêm ít muối cho vị khô đầu khỏi nhạt.

Muốn đẻ khô đầu, nên chọn một nơi cao ráo cho khô đầu. Đừng để ra nắng kéo có môi hơi đầu thỏ không chịu ăn.

Thỏ con mỗi ngày cho ăn độ 5, 6 gr thỏ chửa và thỏ đẻ mỗi ngày cho ăn: 10, 15 gr.

Mỗi bán khô đầu lạc cân nặng được 1kg 27; giá bán đó 0\$10 hoặc 0\$15.

Khô đầu dừa. Khô đầu dừa cũng tốt. Nó có ít chất đạm, mà nhiều chất bột. Còn chất lân và chất vôi thì nhiều. Trong 100 grammes khô đầu dừa có những chất này:

Chất đạm	21 gr. 40
Chất mỡ	8, 50
Chất bột	38, 70
Chất lân	1, 34
Chất vôi	0, 56

X. T. T.

Mẹ giết bầy con

Đông-kinh, 10 Jun. — Mối rồi, tại ga Shijuku, thuộc Đông-kinh Nhật-bản, khi tàu sắp chạy, vào hồi 10 giờ sáng, một người đàn bà lạ mặt mang đến ga một cái hòm lớn bảo người phu khiêng, ngồi trông giúp, nói rằng một lát sau sẽ lại lấy mang lên xe hỏa. Nói xong, lên xe ngựa đi liền.

Chờ mãi đến trưa cũng không thấy người đàn bà đó trở lại. Người giữ hòm sinh nghi, bèn phá ra xem thì thấy bảy cái xác trẻ con xếp nằm công queo trong đó. Số cán-sát được tin báo trước cũng có phải người đến chứng kiến lúc mở hòm.

Lập tức sở cảnh-sát cho đi tìm nữ mục kia, cứ theo hình dáng người phu khiêng và nhiều người mua phiếu đặng đầu-tư sang xe tà. Một trăm phiếu, mà những hàng nghìn người mua, thì giá phiếu vọt lên: lắm khi, nhà tư-bản phải bỏ ra 10.000, 20.000 quan mới mua được một cái phiếu 5.000 quan.

Số tư-bản kỳ chia ra các nhánh như sau này: 99.800.000 quan đặt ở trong nông-nghiệp; 118.800.000 quan khai quật các mỏ; 58.700.000 đặt trong ngành công-nghiệp nhẹ; 42.000.000 về sự nghiệp giao-thông; 36.100.000 về thương nghiệp; 250.800.000 về việc lập các công-ty tư-bản để cầm đất cầm nhà, và lập những nhà ngân-hàng.

Xem đó thì biết rằng tư-bản vận dụng vào ngành nào nhiều nhất. Vì sao? Vì ngành này lợi nhuận nhiều. Thí dụ như: nhà Đông-dương Ngân-hàng (tư-bản 72 triệu) năm 1925 mỗi phiếu 500 quan, lợi được 195 quan, năm 1926 mỗi phiếu lợi được 245 quan; vì vậy mỗi phiếu lúc đầu góp chỉ 500 quan mà năm 1925 bán lại đến 3.361 quan, năm 1926 bán lại đến 5.171 quan.

Trong các công-ty tư-bản, có nhiều công-ty có tính chất một tư-bản liên-hiệp-hội như các hội « holding » ở Âu-Mỹ. Theo lệ liên-hóa, tư-bản cứ tập-trung lại mãi, nghĩa là càng tập-trung lại trong tay số ít người; hội « holding » chính vì tư-bản tập-trung mà có. Nhà tư-bản A đứng lập lên một công-ty lớn; sau thì lực công ty mạnh lên, đem lợi nhuận mua phiếu trong ba công ty khác nữa. Như vậy ông A kiểm-sát cả 4 công-ty; 4 công-ty ấy tuy đứng riêng nhưng không khác gì một liên-hiệp-hội ở trong tay ông A nắm, đó tức là một thứ hội « holding ». Thế lực của các hội « holding » không phải là ít ỏi gì; ở Âu-Mỹ, các hội « holding » lớn có đủ sức mà xoay các p'ương-châm của một chính-phủ cho hợp với lợi ích họ.

Trong khoảng 5 năm từ 1925 đến 1929, số tư-bản Pháp chỏ vào vận-dụng ở Việt-Nam tất cả là 2.335.500.000 quan, năm 1925 chỏ vào 168.500.000 quan, năm 1927 chỏ vào 715.400.000 quan, năm 1929 chỏ vào 606.200.000 quan.

Về khoảng 1926, 1927, tư-bản đem vào vận-dụng trong nông giới rất nhiều, nhất là về mở những sở đồn điền cao-su. Hãy giả, các nhà tư-bản Pháp đầ tranh nhau mua phiếu của các hội Cao-su. Đến 1928, 1929, thì phần lớn tư-bản đem dùng để khai-quật các thứ khoáng-sản.

Ái bảo nước ta còn ở vào cái tình trạng bế-tắc ở đời phong-kiến mà chưa bước vào đời kỳ tu bản? Ái bảo ở nước ta chưa có tư-bản tập-trung? Văn-Dinh

IN MAU, GIÁ RẺ

Bản-quán in đủ các thứ giấy má số, sách thơ thiếp đủ các kiểu chữ quốc ngữ; chữ tây, chữ Hán.

Tiêng-Dân

CÙNG BAN ĐỌC BÁO

Trong số mấy ngàn độc-giả yêu-qui của ban báo, nhiều ngài rất châu-tai, tra tiền đủ đư mà lại đóng ban, thật là tiện cho việc so sách, bản - báo hết sức cảm ơn. Nhưng cũng có nhiều ngài gọi thợ về mua báo mà không gọi bực theo, hoặc mua năm mà gọi số 1, 2, 3 đồng (trước, bán-báo cũng thế thôi), y lời trong thơ các ngài mà gọi báo đi, nry đủ đư số bạc trả trước, hoặc đủ quá hậu rồi, mà cũng chưa thấy các ngài gọi số bạc còn thiếu về, như bề thiết là bất tiện cho đường kính tế của ban - báo. Vậy xin các ngài hãy nhớ lời hẹn trong thư trước mà gọi về cho, (các ngài mua trọn thứ ba từ 10 Aon: 1929 đến 10 Aout 1930 cũng vậy) đừng để nhà báo phải gọi báo gián đoạn thì bán-báo l, y làm đa tạ.

B. B.

Thỏ thích ăn khô đầu dừa. Nhưng khi nào đang bầy nghiên nhỏ ra, chừ đừng làm sẵn từ trước cho khỏi có mùi hôi hăng.

Nếu thỏ ăn nhiều khô đầu dừa thì rắn thịt; vì thế, độ một tháng trước khi đem bán, phải giảm bớt khô đầu đó đi, để thịt thỏ được mềm mại.

Khô đầu vừng (mè) -- Khô đầu này cũng tốt lắm. Trong 100 gram-mes khô đầu vừng có đến 35 gr. chất đạm, 2, 3 gr. chất lân và 2gr 50 chất vôi. Khô đầu dừa và khô đầu vừng cũng cho thỏ ăn nhiều như khô đầu lạc vậy.

Cách dùng khô đầu. -- Cho khô đầu vào cối giã cho nhỏ như bột, rồi lấy bột đó rắc vào những đờ ăn khác như củ cải và khoai lang. Hoặc đem rắc bột đó vào nước cho thỏ uống cũng tốt.

Khi nào dùng những thứ rau có nhiều chất đạm như lá ngô, lá su, cà-rốt, củ cải, thì cứ mỗi 100 grammes các thứ đó nên cho thêm độ 3 gramme khô đầu lạc vào. Làm vậy thì những thứ rau đó cũng bổ bằng củ tỏi.

(Còn nữa)

SỐ TƯ BẢN NGƯỜI PHÁP ĐEM VẬN-DỤNG Ở XỨ TA

(Theo kết-quả của Thống-kê sự-vụ-cục)

Số tư bản người Pháp đem vận-dụng ở xứ ta nhiều lắm, kinh doanh đồn điền cao, mở công xưởng có, mở nhà buôn lớn có, lập nên ngân-hàng và hội tư-bản khác (sociétés de crédit) có. Năm 1929, số tư-bản người Pháp đem đặt thêm gần 500 triệu quan tiền tây (franca): tính theo giá phiếu của các công-ty tư-bản phát ra thì tất là 463.700.000 quan; nhưng tính theo số tiền của các người mua phiếu bỏ ra thì tất cả đến 606.200.000 quan, nghĩa là trội hơn giá phiếu có 18 triệu rưỡi. Vì sao mà có số trội ấy? Vì các sự nghiệp nông, công, thương ở xứ ta lợi hơn ở Pháp nhiều; các nhà tư-bản Pháp tranh nhau mua phiếu đặng đầu-tư sang xe tà. Một trăm phiếu, mà những hàng nghìn người mua, thì giá phiếu vọt lên: lắm khi, nhà tư-bản phải bỏ ra 10.000, 20.000 quan mới mua được một cái phiếu 5.000 quan.

Số tư-bản kỳ chia ra các nhánh như sau này: 99.800.000 quan đặt ở trong nông-nghiệp; 118.800.000 quan khai quật các mỏ; 58.700.000 đặt trong ngành công-nghiệp nhẹ; 42.000.000 về sự nghiệp giao-thông; 36.100.000 về thương nghiệp; 250.800.000 về việc lập các công-ty tư-bản để cầm đất cầm nhà, và lập những nhà ngân-hàng.

Xem đó thì biết rằng tư-bản vận dụng vào ngành nào nhiều nhất. Vì sao? Vì ngành này lợi nhuận nhiều. Thí dụ như: nhà Đông-dương Ngân-hàng (tư-bản 72 triệu) năm 1925 mỗi phiếu 500 quan, lợi được 195 quan, năm 1926 mỗi phiếu lợi được 245 quan; vì vậy mỗi phiếu lúc đầu góp chỉ 500 quan mà năm 1925 bán lại đến 3.361 quan, năm 1926 bán lại đến 5.171 quan.

Trong các công-ty tư-bản, có nhiều công-ty có tính chất một tư-bản liên-hiệp-hội như các hội « holding » ở Âu-Mỹ. Theo lệ liên-hóa, tư-bản cứ tập-trung lại mãi, nghĩa là càng tập-trung lại trong tay số ít người; hội « holding » chính vì tư-bản tập-trung mà có. Nhà tư-bản A đứng lập lên một công-ty lớn; sau thì lực công ty mạnh lên, đem lợi nhuận mua phiếu trong ba công ty khác nữa. Như vậy ông A kiểm-sát cả 4 công-ty; 4 công-ty ấy tuy đứng riêng nhưng không khác gì một liên-hiệp-hội ở trong tay ông A nắm, đó tức là một thứ hội « holding ». Thế lực của các hội « holding » không phải là ít ỏi gì; ở Âu-Mỹ, các hội « holding » lớn có đủ sức mà xoay các p'ương-châm của một chính-phủ cho hợp với lợi ích họ.

Trong khoảng 5 năm từ 1925 đến 1929, số tư-bản Pháp chỏ vào vận-dụng ở Việt-Nam tất cả là 2.335.500.000 quan, năm 1925 chỏ vào 168.500.000 quan, năm 1927 chỏ vào 715.400.000 quan, năm 1929 chỏ vào 606.200.000 quan.

Về khoảng 1926, 1927, tư-bản đem vào vận-dụng trong nông giới rất nhiều, nhất là về mở những sở đồn điền cao-su. Hãy giả, các nhà tư-bản Pháp đầ tranh nhau mua phiếu của các hội Cao-su. Đến 1928, 1929, thì phần lớn tư-bản đem dùng để khai-quật các thứ khoáng-sản.

Ái bảo nước ta còn ở vào cái tình trạng bế-tắc ở đời phong-kiến mà chưa bước vào đời kỳ tu bản? Ái bảo ở nước ta chưa có tư-bản tập-trung? Văn-Dinh

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ

JOB

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

HUE

Một tấn thám kịch

Sớm mai ngày 17 Juin, gần đồn Mang - cá, tại phường Tây - linh trong thành, có một tên lính Tây đen giết người vợ An-nam một cách rất tàn - nhẫn. Tên Tây đen này qua Đông-dương đã 2, 3 năm nay, được đóng lon cai, và gặp người đàn bà này độ một năm nay. Hai vợ chồng có một cái nhà tranh, cũng ở gần cửa Kho. Vừa rồi vì người Tây đen đánh và phá táng đồ đạc gì đó nên người vợ có vào kiện trong đồn. Vì thế mà người Tây đen đem lòng gợn quyết giết vợ. Sáng ngày 17 Juin vừa qua giết thì tên Tây đen lấy một cái dao cạo của một người bạn, lên trong mình, rồi lên trên thành nhẩy ra. Gần ngoài thành, người vợ đương ngồi nói chuyện với mấy người bạn, bỗng thấy chông mình nhẩy thành ra, biết chông giết mình cho nên lấy lời dụ ngọt xin lỗi: mấy người kia cũng đi đến trước chào hỏi cho khuây chuyện. Nhưng tên Tây đen kia cứ một mực a lại người vợ, chôn xuống một tay thì cầm lấy cuốn bông, một tay thì lấy dao cạo mà cứa. Mấy người đàn bà kia hoảng hốt tri hô lên, lính gác cửa Mang-cá chạy lại, thì máu đã chảy ra lai láng, cuốn bông đã rơi ra, người vợ đã hôn về chín suối.

Đương khi chôn rón, bang-thủ lên một chiếc xe tay lái thoát. Nhà - binh cho lính đi tìm gần nửa buổi mới gặp được anh ta cách Huế độ 15 km. Hung-thủ đã phải tổng giam chờ ngày xét hỏi.

P. S. **NGHỀ-AN**

Lại biểu tình

(Tin Arip ngày 12 Juin)

Hôm 11 Juin, trong buổi sớm, ở Đông-lương có nghìn người làm biểu-tình. Cuộc biểu-tình này cũng êm đềm như cuộc biểu tình ở Thanh-chương hôm 1er Juin vừa rồi, không có xung đột. Dân biểu - tình đòi bỏ mọi thứ thuế. Lính dẹp yên được.

Trời nào có dung kẻ gian

Phượng-Viên QUẢNG-BÌNH

Thuyền úp

Hôm mồng sáu tháng năm, gió to sóng lớn, một chiếc thuyền Thọ-linh chở cả đàn ông đàn bà 12 người, khi ra tới giữa vịnh (chỗ ngã ba sông Lạch-giang) bị đắm, hàng hóa trôi lênh đênh, người lương cuống giã-gạo, suy l nữa nguy to. May sao có một người lái đò tên là Mai-Nhu cùng với con rể (người làng La-hà) trông thấy người ta đương chìm đắm trôi dạt ở giữa sông, cảm lòng không đau, liền rặng sức chèo ra tới nơi, vớt được mười mấy mạng người lên khỏi nước. Ai nấy mê mẩn một hồi, rồi được sống cả.

Bàng khen thay tấm lòng qui lóa của ông Nhu!

Cẩm-phục **QUẢNG-TRỊ**

Hết-bằng QUẢNG-NAM

Xét nhà, bắt người

Ngày 9 Juin này, khi bữa giờ sáng, có quan An, quan Phủ Điện-bàn và tùy tùng Đới-Lô, Linh-lập đến xét nhà ông Đặng - Thước (Hương-từ) ở làng Hà-mật, bắt ông ta về tỉnh, còn đương giam tại lao, xét hỏi ra thế nào chưa rõ.

Tam-Hiếu

Ngang quá!

Hôm 26 Mai 1930 (28 tháng tư annam) trong làng Đại-tràng huyện Tiên-phước có tên Trần-Phùng đến phá máy may ở tiệm buôn của người anh họ của nó là Trần-Nuôi và năm đầu Trần-Nuôi đánh. Trần-Nuôi đầu quá la làng; những người lân bang chạy đến cứu giải không ra. Con Trần-Nuôi là Trần-Khuyến thấy vậy đau lòng lấy dao cắt tóc chừa gờ cho cha nó. Khi tên Phùng thả Trần-Nuôi rồi, lấy cây đánh loạn đã, trúng nhảm Trần-Khuyết Lưu-Nghiêm bị thương. Lưu-Nghiêm vì thân mình đau hết nên không về được, phải nằm tại đó. Trần-Nuôi tưởng lý hào đến xử, Lưu-Nghiêm không dấy.

Lý hào đã trình báo thầy phó tổng P. T. Thầy phó đến cho đôi người cang chừng đến xử, sức Lưu-Nghiêm khỏi hành về nhà uống thuốc, còn đôi tên Phùng không đến nên thầy phó đã trình Huyện.

Tên Phùng là người hung hăng, ngày thường hay thị quyền ở thế, chửi đánh người này kẻ khác, không sao xiết kể. Xin quan đày mà trừng trị những người như thế.

Lai cáo QUẢNG-NGAI

Bình chớ không phải Bông. Trong số báo 291, bài thời-sự Quảng-ngãi nơi trang nhì, số là chữ Bình-sơn mà vô ý sắp lộn Bông-sơn. Nay cái chánh.

BINH-DINH

Xét nhà, bắt người. Mới rồi quan phủ Bông-sơn có xét nhà ở làng Tái-lương, không lấy được gì cả. Xét xong, bắt người con ông ký tên là Huân. Nghe đầu Huân bị một người khai có đưa sách cấm cho xem (tên này cũng bị bắt) hiện nay cả hai người còn giam để tra hỏi.

Thấy chuyện

Hình-luật mới

Từ khi quan huyện Ng. Toại đề lý thì trong hạt Phủ-cát được thêm « hình-luật mới ». Chẳng hạn đ n ông đàn bà, ai có công việc gì phải đến nhà thì trước hết ngai bắt về mặt mang râu mủn hạt, ai không tuân lệnh thì phải bạc tai. Có khi ngai truyền dân đi chung quanh thành phố, xưng hô cái tội danh theo lời ngai đã dạy. Phó-dụng Tiểu ở làng Khánh-phước, đầu bạc răng rụng, chẳng rõ công việc gì mà bị gia hình ký. Có người đàn bà, ở tổng Chánh-lộc, cũng không rõ công việc gì mà ngai buộc theo « hình-luật mới » ký. Người ký không chịu, trả lời rằng: « Thà tôi chịu chết với cái hình-luật của nhà-nước, chẳng thà tôi chịu nhục với cái phép riêng của quan ». Mới đây hai người đàn ông Khánh-phước bị bắt đấm-bòn cũng bị xử theo luật mới ký.

Cái điều - luật mới ấy rất có hại cho phong-hóa và nhân-dạo, mong quan trên đề ý.

Người biết chuyện

BẮC-KỲ

HANOI

Báo mới

PHỒ-THÔNG BÁO đến ngày 1er Juillet sẽ ra đời ở Hanoi do ông Đặng-nguyên-Quang làm chủ nhiệm.

Phạm Khuê tức Cai Khuê đã bị bắt

T. H. T. V. ngày 13 Juin có đăng tin vì nhà Cai-Khue ở ngay chỗ 0-10 Mỹ-lâm bị cướp nên số Mặt-thám cho đôi Cai-Khue ra hỏi; hỏi xong cho về. Song Cai-khue vừa ra tới cửa thì ban coi việc chính-trị số Mặt-thám nhận được mật báo ngay. Cai-Khue đã phải giải vào Hỏa-lò để Hội-dồng xét hỏi.

Cai-khue là ai? tức là người cùng Trần-văn-Quế (bị hội-dồng đề-hình kết án tử hình ở Phủ-thời cùng Nguyễn-huy-Quế thì hành án tử-hình của tòa án cách mạng kết cho Vương-trọng-Phước là người phản đảng.

NAM-SÁCH

Ông T. N. B. ngày 14 Juin có đăng tin sau này: « Mới rồi có một người ở làng Tề-xuyến tên là Châu đến huyện mời quan huyện về làng Tề - cái bắt những đảng-viên Cộng-sản họp hội-dồng ở đó.

Cách đêm hôm sau quan huyện đem lính về nhà viên Thủ-quy ở làng nọ khám xét; không bắt được gì cả.

Sau thấy viên phó-tổng đến kéo viên chánh-hương-hội ra góc nhà cùng nhau chuyện nhỏ, chuyện to... Một lúc viên chánh-hương-hội vào xin quan huyện khám lại thì bắt được mấy tờ truyền-đơn ở ông mông.

Tuy bắt được như vậy, nhưng quan huyện biết rằng bản có e. đi hiểm thù chi, nên cho bắt tên Châu kia giải về quan tuần-phủ xét hỏi.

Nghe đầu tên Châu đã khai rằng các viên phó-tổng, chánh-hương-hội vì thù viên thủ-quy nên muốn nhân cơ-hội lớn xôn này gieo vạ choi cho bỏ ghét.

Gửi cho lòng người!

NAM-KỲ

SAIGON

(Tin Impartial 11 Juin)

Mới đây ông Lê - phát - Vinh có

nhận được một bức thư, đại khái nói rằng trong số tên ba mươi người sẽ bị giết trong khi có cuộc thanh-mệnh có tên ông, nếu ông muốn bảo tồn tánh mạng thì phải bỏ ra 15.000\$, số tiền ấy phải đem để tại chùa ... trên con đường Lai-thiếu -- Thu-dầu-Một.

Ông Lê-phát-Vinh trả lời bức thư, tin cho các nhà đương cục hay để đến chực tại chùa ấy, rồi cũng thân hành đến.

Chiều hôm 10 Juin, vào khoảng 10 giờ thì người viết bức thư đó bị bắt. Người đó là một người Tây tên là M. S....

SAU MẤY CUỘC BIẾN-ĐỘNG

(Tin A. R. I. P. ngày 12 Juin)

Sớm hôm 10 Juin Tòa án Trưng-trị Saigon xử mấy người can về vụ biến động ở Bến-lức, Tòa kết án 2 người 5 năm tù; một người đàn bà 4 năm tù; 23 người từ 1 tháng đến 4 tháng tù. Trong những người bị án đó có hai người đàn bà vì có thai nên được ân treo.

(Tin Impartial 11 Juin)

Xử xong những người bị bắt ở An-thành, tòa 'xứ 13 người bị bắt về vụ biến-động ở Long-Phủ. Tòa kết án: 1 người 2 năm tù; 2 người 18 tháng tù; mấy người kia từ 1 tháng đến 3 tháng tù.

Muongluong - Namtha, le 2 Février 1930

Monsieur Viên-dệ, Rue du Bungalow, Đông-Hời

Thưa ngài,

Dầu Khuynh-Diệp ra đời được bà con xa gần hoan nghinh sốt sắng lắm. Ở hân cũng ngỡ hèm nào cũng đã thấy dầu Khuynh-Diệp tràn tới nơi. Dầu Khuynh - Diệp thực là một thứ nội - hóa rất đáng qui, đáng trọng. Tôi rất mong dầu Khuynh - Diệp giúp đỡ một phần to trong nền kinh-tế của ta và xin chúc cho kỹ - nghệ ngài một ngày một lần tới.

Dương-văn-Thực

MUONGLUONG-NAMTHA (LAOS)

Lậu....

Thuốc uống: Thần-hiệu-bạch-trọc-hoàn

mỗi hộp: 1\$50.

Thuốc thụ: Dự-phòng-bạch-trọc-dược-thủy

mỗi chai: 1\$50.

Tim-la....

Hoa-liều-tào-độc hoàn

mỗi hộp: 1\$0.

« Tuyệt-trừ-loài-thù-hân-đệ-nhứt-trong-thế-giới » là sách giải nghĩa về hai bệnh ấy. Cách ngăn-ngừa, phép vệ-sinh, quyền ấy nói rõ cả và dễ hiểu.

THAM-THIÊN-ĐƯƠNG

Tổng-đại-ly ở Trung-kỳ

TRẦN - KIÊM - QUAN

Rue Dong-Ba (Huế)

CHỈ CÂY NƠI MÌNH

(PHIÊU - LƯU VÀ XÀ - HỘI TIÊU-THUYẾT)

Tác giả: HECTOR MALOT

GIANG-HÀ dịch:

Số 48

Chương thứ hai mươi bảy

(Tiếp theo)

— Cái gian phòng của bà Phở-răng-xoa đến đời khó thế à?

— Thưa ngài nếu ngài có thể, trông thấy, chắc là ngài không sao chịu cho những người thợ của ngài ở đây nữa.

Nó kể tiếp đến sự phát minh cái hòn đảo nhỏ, và sự ăn ở trong cái chòi cây.

— Mấy ở trong ấy mà không sợ à?

— Tôi đã quen nên không sợ.

— Mấy nói chuyện cái rừng cây mà chòi ở bên trái con đường Thanh-Bi-boa phải không?

— Vâng, chính cái rừng ấy.

— Cái chòi ấy là của ta làm cho

mấy người cháu ta đó. Mà mấy người đó à?

— Tôi không phải người đó mà thôi; tôi vừa làm việc, vừa ăn, vừa đơn cơm mới chỉ ở đó-ra-li ở đó nữa. Chỉ ấy có thể kể lại ngài nghe; tôi không ở đó nữa chỉ từ ngày ngài báo tôi đi Thanh-Bi-boa và khi hôm đây tôi mới có thể thuê riêng một cái phòng ở nhà bà Phở-răng-xoa.

— Mấy mời bạn mấy ăn cơm, vậy mấy giàu thế à?

— Những chuyện nhảm nhí của trẻ con sự chỉ làm mất thì giờ của ngài đi nghe thôi.

— Từ khi ta không thể dùng thì giờ như lòng ta muốn, thì thời giờ của ta có ngắn dài. Thì giờ của ta thời là lâu, lâu quá mà lại. trông không nữa.

Con Bê-rin trông trên mặt ông Vũ-phần thì thấy một vẻ sùu vô hạn. Cái đời của ông Vũ-phần mà ai cũng bảo rằng hoàn toàn sung sướng, ai cũng thấy mà thêm, thế mà lại có nhĩa, mỗi ưu ưu.

Khi ông nói đến chữ « trông không » thì cái giọng của ông buồn bã vô cùng làm cho con Bê-rin cũng phải đau lòng. Nó cũng vậy, từ khi cha mẹ nó mất, một mình ở đời nó đã từng biết những cái ngày dài đằng đẵng mà trông không. Chỉ biết có sự đau đớn, lo sợ, đôi khác càng lắt cắ sự khốn khổ của cái giờ hiện tại, không có một người nào để chia sẻ nỗi ưu, và cây nhỏ nương dựa. Ông Vũ-phần thì chưa từng biết sự mệt mỏi, thiếu thốn về sự khốn khổ như nó. Nhưng biết đâu ở trên cõi đời lại không có sự cực khổ khác, sự ưu sầu khác! Chính mấy một thông kỉnh ưu sầu ấy nó đã ăn nấp trong mấy tiếng của ông Vũ-phần. Cái giọng nói, cái đầu nghiêng ra chĩa suy nghĩ, cặp môi gồ, cặp má nám, tất cả cái nét mặt của ông vì hồi tưởng đến những chuyện thương tâm mà lộ ra một cái vẻ sùu vô hạn.

Con Bê-rin thấy ông Vũ-phần buồn nó muốn làm cho ông khuây lòng, nó nó chưa dám. Nhưng chính ông

cũng đã buồn nó kể chuyện cho ông được vui, thì sao lại không tìm cách giải khuây cho ông? Thôi được, nó cứ tìm cách giải khuây, và lại nó có thể ngó trên mặt ông mà hiểu được nó làm khuây cho ông hay là chỉ làm cho ông buồn thêm.

Nghĩ như vậy nó bèn cất cái giọng ngọt ngào mà nói cho ông Vũ-phần nghe:

— Cái bữa cơm của chúng tôi đã có gì là kỳ đâu, cái cách làm là dùng nấu ăn và tìm kiếm nội trong đảo những thực phẩm đủ để một bữa cơm không lớn tiền một là lạ kỳ nữa. Tôi sẽ kể chuyện ấy. Tôi khởi sự kể cách sinh hoạt của tôi trong chòi ấy cho ngài nghe.

Đương khi kể chuyện con Bê-rin không lia mắt ông Vũ phần, để ngó nếu ông lỡ ý chán nghe thì nó dứt ngay câu chuyện.

Nhưng mà ông đã không chán mà lại còn đi ở thích nghe nữa. Nhiều lần đương đùa câu chuyện ông nói vào:

« Mấy đã làm chuyện ấy à? »

Khi con Bê-rin kể hết thì ông lấy tay vỗ đầu nó mà nói:

« Mấy là một đứa nhỏ giỏi; đáng ta vui mừng rằng có thể dùng đến mày. Bây giờ hãy lại ban giấy này và muốn làm gì mặc ý: đến ba giờ chiều thì đi ra với ta.

Chương thứ hai mươi tám

Cái phòng giấy của con Bê-rin, tức là phòng giấy ông Bê-đi, không có gì giống phòng giấy của ông Vũ-phần. Phòng ông Vũ-phần thì rộng, có ba cửa sổ, bàn kê rất đẹp, ghế dựa thì lồi đa xanh; trên vách tường thì đầy những bản đồ các nhà máy, dân trong khuôn thép vàng; ngó qua cái phòng của ông Vũ-phần thì đủ rõ những chuyện bán bạc, những giấy má trong ấy đều quan hệ lắm.

Phòng ông Bê-đi thì đơn giản hơn nhiều. Nhưng một cái bàn có

hộc bằng gỗ đen, một cái nền đánh sập láng bóng, một cái cửa sổ có treo một bức sáo màu đỏ, chừng này chuyện đã làm cho con Bê-rin hơn hẳn và cũng rồi. Và lại, khi đi cửa thì thì nó còn có thể trông thấy vẻ nghệ những giọng nói ở trong mấy cái phòng gần đó: hai bên tả hữu phòng ông Vũ-phần thì có phòng giấy của người cháu, xa một tí nữa thì phòng kế toán và phòng kết, và phòng ông Phở-bơ-rơ. Trong phòng sau này thì có nhiều người làm việc, cũng trong mấy cái bàn nghiêng mà thôi.

Con Bê-rin không biết làm gì, và cũng không dám ngồi trong cái ghế của ông Bê-đi, nên nó mới ra ngồi trước cửa, lấy mấy quyển sách tự vị ra để coi cho qua thì giờ.

Đến giờ cơm trưa, chuông đổ, thì nó đi ra trước hết. Dọc đường nó lại gặp ông Phở-bơ-rơ và ông Mông-bô-ô cũng đi đến nhà bà Phở-răng-xoa như nó.

(Còn nữa)

VĨNH LONG

(Tin Imperial 11 Juin)
Tòa án Trưng-trị Vinh-long xử vụ biến-động ở Vinh-long:

Hôm 5 Juin kết án: 1 người 3 năm tù; 1 người 18 tháng tù; 1 người 1 năm tù; và 22 người từ 2 tháng đến 4 tháng tù. 14 người được tha.

Hôm 6 Juin kết án: 1 người 2 năm tù; 1 người 18 tháng; 7 người từ 2 tháng đến 4 tháng tù. Một người được tha.

Hôm 7 Juin kết án: 1 người 1 năm tù; còn bao nhiêu từ 2 tháng đến 4 tháng tù.

(Tin Arip ngày 12 Juin)
Ngày 20 Juin, kết án: 2 người 3 năm tù, 2 người 2 tháng tù, 3 người được tha.

Thế là về vụ biến động đó có 65 người bị án, 14 người được tha.

CẦN-THƠ

(Tin Imp. ngày 11 Juin)
Tòa kết án: 1 người 2 năm tù; 1 người 18 tháng tù; 1 người 13 tháng tù.

Hôm 5 Juin, xử 7 người bị bắt trong cuộc biểu tình ở Ô-môn: 1 người 5 năm tù; 1 người 3 năm tù; 3 người 2 năm tù; 2 người được tha.

BẮC-LIÊU

Giết vợ giết ba đứa con rồi giết luôn cả mình

Ở quận Gia-rai, tỉnh Bắc-liêu, có hai vợ chồng Trần-vân-Huội, ăn ở với nhau đã sinh ba đứa con, đứa lớn đã được 10 tuổi. Nào đó đàn vợ Buội lại có ngoại tình với kẻ khác; Huội đã làm p eo thờ than cùng vợ nhưng người đàn bà trặc nết kia không oung không dè y đến mà lại còn tiếng này tiếng nọ. Vì vậy mà một đêm kia Buội thỉnh linh dùng dao chém vợ rồi đâm một kéo nơi bụng, rút ruột ra cất tung đoạn. Hồi đó lại giết luôn ba đứa con, cũng dùng kéo đâm cất ruột như thế. Giết xong đứa này đến đứa kia; xong cả ba đứa rồi thì Buội lại tự giết mình. Công dùng kéo đâm đứt ruột ra rồi cắt đứt từng khúc, bỏ rơi xuống đất. Nhưng chưa chết liền được nên trở kéo lên đâm đứt cuống họng, rồi lại xuống nằm gần bên thây ba đứa con. Lạy vậy khi lần này được báo quan; quan đến xét thì Buội vẫn còn sống nhưng không nói năng gì được; sau một lúc mới chết.
Ghê thật! Một lần trong một chốc mà giết đến bốn mạng. tin nhân thất (Tin Trung lập)

CHỢ-ĐÉM

Lại toan biểu-tình (Tin A.R.P. 12 Juin)
Sớm hôm 11 Juin ở Chợ-đém, gần Chợ-lớn, trên con đường Cho-loo-Mỹ-tho, có 300 người nhóm nhau lại, toan làm biểu-tình. Linh cảnh-sai đến đối-phó, bắt nhiều người và giải-tán được.

AI LÀ BAN ĐAU RĂNG?

Ông Tạ-duy-Hiền bắt đầu từ ngày 16 Juin này khởi sự làm tại Nhà thương Quinhon chừng một tháng, rồi sẽ vào Nhatrang.
Hiện adresse của ông như sau này:
Mr TA-DUY-HIEN
Dentiste
de passage Hôpital QUINHON
Q. C.

XỔ SỐ QUỐC-TRÁI

Lần thứ ba mươi ba
Ngày 2 Juin 1930

Những số sau này trúng 100\$00:

Table with 4 columns of numbers representing lottery results.

(Còn nữa)

TOURANE

Kinh-trinh ban Quản-lý và các nghị-cđ-đồng Công-ty Trung-kỳ công-thương liên hiệp.
Kỳ đại hội đồng thành lập ngày 9 Decembre 1928, các nghị-quá yêu mà bầu tại Lum Quoin-ly, và sau đó hội đồng quản-lý cử tại ra giúp việc cho công ty Nay nhận công việc bản rận và lại đưa về liên miên, không thể đem đương công việc công ty cho trên bản phận được, nên hôm 14 Juin này tôi đã gửi giấy cho ông Tổng-Quản lý xin từ chức rồi, vậy có mấy lời thưa qua cho các ngài rõ
Nay kính.
NGUYỄN-QUỐC-TUY

Advertisement for HANG THUOC NORMALE L. SARREAU LA HANG THUOC ĐANG. Includes text about medicine and contact information.

VIỆC THÈ - GIỚI

A - ĐÔNG TRUNG-HOÀ

Tê Nam chưa bị thất thủ chăng?

Tin báo Tây báo trước nói Tê-Nam đã bị quân Diêm chiếm. Nhưng tin báo Tân ngày 11 Juin lại đăng rằng: ban đầu Hà-Phục-Ch (tức là tướng của Tướng phái đến giữ Tê-Nam) mưu liên hiệp công Diêm và phái Tướng-giới-Tạch Hán báo cáo quân và đóng ở Thái-An và phía Nam Tê-Nam. Đến ngày 10, hết nhiều có tin rằng Hán công Diêm lại sinh mối bất-bình, không báo cáo thỏa-hiệp về các điều-kiện, nên hai bên lại dự-bị để đánh nhau một lần nữa. Hiện Tê-Nam còn ở trong tay Hán. Tin này không biết thực hư thế nào.

Quân Tướng trên đường Lũng Hải

Quân-đội Tướng hiện đóng ở trên đường Lũng-Hải và Bình-Hán đã lần lượt kéo lui về. Tướng có giữ lấy Vê-Hán ở trên đường Bình-Hán và Từ châu ở trên đường Tân-Phố.

Tướng sắp từ chức chăng?

Tin Bắc-binh 12 Juin - Có tin nói rằng Nam Bắc binh như muốn giáng-bòa cùng nhau. Tướng nhận rằng quân Nam-kinh bị đại trận ở dọc đường Lũng-hải, đã theo lời thách-cử của Trương-học-Lương và Li Chai-Sam (?) mà sẽ từ chức. Lý, nghe nói Ung-tinh-Vê, lãnh tụ Tả-phái, sẽ lên làm-chức chính phủ mới. Diêm và Phòng xem bộ không thiết về nơi lập chính-phủ ở Nam-kinh hay ở Bắc-binh hợp cùng thâu.

Quân Trương-phát-Khuê

Quân Trương theo đường Tô-Trường tiến đánh Nạp-châu rất dễ. Tướng phái Cầu-biên-Vân, Phạm thanh-Sinh lên Hồ-Nam để cùng 4 vạn quân Nhạc châu mà đương với Trương. Quân Trương ở Hồ-Nam xây đắp thành-lũy rất vững vàng. Tin ngày 10 nói hai bên đã đánh nhau tại Nhứt là.

Tin người Nhật ngày 12 nói rằng quân Trương tiến rất mạnh, hiện đương chiếm tại Nạp-châu, không rõ thực hư thế nào.

Phap đối với vụ trả tù giữ lại cho Tàu

Ban Ủy-viên của Thượng-mối liên hiệp mới quyết-nghị một đề-án: yêu cầu chính phủ Pháp cứ giữ tù-giới (tô-giới là đất tù các «nương» cho nước ngoài, vì đời Mãn (thanh), bao giờ chính-phủ Tàu chưa đủ sức bảo-hộ cho người ngoại-quốc tại đây trả quyền trả ngoại pháp quyền lại cho Tàu (đủ sức nghĩa là làm sao? Nói khó nghe thật!)

ẤN ĐỘ

Phái bộ Simon tuyên bố bản điều tra ở Lanka-doa, phái-bộ Simon đã phái-bộ bản báo cáo về tình hình và tương-lai Ấn-độ. Phái-bộ này gồm mấy ông nghị Anh, năm 1929 chính-phủ Anh phái sang điều-tra về tình hình Ấn-độ; đến Ấn lấy chạy phái-bộ, cho là cách làm để che mắt ngoài. Tuy vậy, bên Anh các nơi chính-trị vẫn trông kết-quả của cuộc điều-tra.

Bản báo-cáo này đầy 16 quyển sách trong đó đầy tả tình-hình dân-cư, tôn-giáo, phụ-nữ, quân-đội ở Ấn, có bản đến cách phòng giữ cho được êm. Đoàn kết-luận đến 24 Juin mới in xong.

Các báo và các nhà lãnh-tự Ấn-độ về đảng Tự-do chỉ-trích tờ báo của Simon rất kịch-liệt. Chủ-tịch Tự-do Liên-hiệp-hội là Sethna nói rằng: có lẽ theo Simon thì Anh đương-bộ ít chừng nào là hay chừng ấy. Ông Selalvard, ủy-viên thành Bombay / tuyên-bố rằng những đề-án Simon không bao-giờ làm cho dân Ấn mãn-nguyện được.

Chở xe lữ đên Poima

Một đoàn xe lữ đên cũng mấy đội quân từ Sholapur kéo về Poima. Ở Calcutta, có Cảnh-sát đến vây nhà hội số trung-uống của Toàn-tỉnh Đại-hội-nghị Bengal, bắt 62 đảng-viên (về đảng cách-mệnh), và thu-lịch sống đản, một cây có cách-mệnh và nhiều văn-kiến.

AU-MỸ

Hệ-Nghị-viện Pháp lại thảo luận về tình hình Đông-Dương

Ngày 13, Hệ-Nghị-viện Pháp tiếp tục cuộc thảo luận về những biến động xảy ra ở Đông-Dương. Ông nghị Cộng-Sản là Berthou đưng lên phần đối vụ bắt bớ và thực xuất những người Việt-Nam ở Pháp. Tiếp đó, ông Piétri, bộ trưởng Thuộc-Dịa, về chế độ nghiệp làm ở Đông-Dương, nói rằng phải làm mau hơn để chống lại với các tay cách-mạng.

Ông Poincaré viết báo nói về Đông-Dương

Báo Excelsior đăng mấy bài của ông nghị, ở Tổng - Thống Poincaré, nói về tình hình các xứ thuộc địa Ông nói, xứ Đông-dương đông người, giàu nông-sản lâm khoáng-sản. Chúng ta hết sức siêng-cố mới lấy được nhiều quyền lợi, quyết không bỏ lại cho ai... Nhưng (bao giờ cũng có chữ « nhưng ») trong đóm binh dân bán xứ, có nhiều đều liên-hóa quan trọng. Nga Xô Viết không bỏ sót một dịp nào để tuyên truyền chủ nghĩa, mà k áp Á-châu lại có một luận-phong trào chung. Nếu tình hình ấy cứ đẩy đưa ra mãi, thì trở nên quan trọng, v. v. ...

Tòa án Aix-en Provence xử vụ tuyên truyền Cộng-Sản ở Đông-Dương

Tòa án Phúc-thầm Aix-en Provence, mới xử mấy người can về vụ tuyên truyền Cộng-Sản sang Đông - dương. Liang Bepenh (?) bị phạt vắng mặt 2 năm tù và 500 quan tiền phạt; Liang làm (đồng-thư ký cho Việt-Nam Lao-Đông Liên-hiệp-hội ở Marseille. Lại một người nữa là M. Bourges bị 6 tháng tù và 100 quan tiền phạt; M. Bourges, người Pháp, làm

(đồng-thư ký cho Quốc-Tế Thủy thủ hội (Club International de Marins).

Đảng Xã-hội hợp đại hội thường niên Đảng Xã-hội đương hợp hội nghị ở Bordeaux; viên lãnh-tự Xã-hội Renaudet phải đối cách bợ đàng đàng trong lúc tuyên-cử. Paul Faure bày tỏ những phần tư chống chối nhau trong đảng; phái Tả-hữu chủ-nghĩa Xã-hội một cách khác; phái Hữu-biên một cách khác; Paul Faure công kích bọn Cấp-tiểu Xã-hội rất dữ, nói rằng đảng Xã-hội không hợp 14, với đảng nào cả. (Một đảng chính chính không bao giờ có những mối chia rẽ như trong đảng Xã-hội. Số là người này ở một đường, người kia tách một ngõ là bị chủ-nghĩa của đảng không thihi thực. Còn lại gì mấy ông Xã-hội nữa l.)

Thợ thuyền hai ba xưởng máy lớn ở Dijon bãi công

Tin Imperial, Anvers 12 Juin. - Chủ-xưởng các sở máy làm đồ kim-khởi mới bỏ số tiền bồi thường cấp cho thợ thuyền để chi phí về sinh hoạt đời sống. Vì vậy thợ thuyền hai xưởng máy ở Anvers và một xưởng ở Hoboken đã bãi-công, số hội hiệp lại của, nhau bàn bạc về cách đối phó.

Số thất nghiệp ở Mỹ

Tin Imp. New-York 10 Juin. - Ở nước Mỹ, số thợ thuyền thất nghiệp nhiều lắm. Ông William Green, chủ-tịch Mỹ-quốc Lao-Đông Liên-đồng-minh, có ủy-viên-hội của Thượng-Nghị-viện phải đi điều tra về vấn đề thất nghiệp; ông tuyên bố rằng trong khoảng tháng Fevrier, số thợ thuyền thất nghiệp tăng lên đến 3 700 000 người; ông lại nói nếu không dùng phương pháp gì mà giải quyết thì khó ngăn phong trào cách-mạng đó

NHIỀU NGƯỜI BỊ:

PHÒNG-TÍCH

Bình Phòng-Tích dân đong, dân bà sức kém thường hay bị, nhất là từ 25 đến 50 tuổi hay bị lắm, vì cơn no, ruyơn say, với ham tình dục hoặc ăn xong đi ngủ hay làm ngay nên thợ bình gọi là Phòng-tích. Khi thợ bình, thấy đây hơi, tức có, tức ngực, cơn không muốn ăn, ăn thì hay ợ, thường đau bụng, đau lưng, chân tay mỏi-mệt. Bị lâu năm sắc mặt vàng, da bụng đầy.
Mới bị uống 1, 2 liều lần 4, 5 liều, uống không công phạt, chứng bệnh thì thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay.

Mãi lâu chữa bại bện uống, giá. Op 40, VÕ-DINH-TÂN, 178 bis, Route Lachtray, SAIPHONG.

AN-TU Kim-tiền năm 1920

- TRUNG-KY CBI-ĐIEM:
HUÉ: Vinh-Tương, commerce phố Gia-Lang;
TOURANE: Trần - thị - Kiêm - Huyện avenue du Musée;
TOURANE: Nguyễn thị-Huê, phố Dút hữu-Vỹ;
NHATRANG: Mộng Lương Thu-Quân;
TAM-QUAN: Hiệp ông Dội Chấn;
QUANGNGAI: Nguyễn-ngọc-Anh, Thach-Tru, Mộ Đức;
QUANGNGAI: Chí Hoàng Á Sông-Vỹ;
VINH: Sinh-Huy, phố Gare
Khắp ba kỳ có Đại-lý bán cả.

S. E. T. E. G. A. SOCIETE D'ENTREPRISES DE TRANSPORTS & GARAGES D'ANANN

HỘI S. E. T. E. G. A. là hội trách-nhiệm hùn-han, vốn được thay đổi, hội số tại Quinhon, xin bố cáo các ngài biết rằng hội định kêu thêm vốn 20 000\$00 nữa, cho được 40.000\$00.
Hội S. E. T. E. G. A. trước đã thành-lập theo thừ Hội chuyên-trách tập-cđ thường, để khởi-sự ngày 17 Avril 1927, và mới đây (xem báo Tiếng-Dân số 278) đã đổi lại theo thừ hội này, để cho các ngài cđ-đồng, chỉ chịu trách-nhiệm nội cđ-phần của mình chung, và nếu muốn ra hội, thì có thể ra được.
Hiện đầu hội S. E. T. E. G. A. đã mở hai hãng sửa xe (garages) lớn ở Quinhon và Nhatrang. Long chầm chỉ về nghề-nghiệp và sự liên-xã của thợ-thuyền đã làm cho hội được đong đặng hàng-thành-tín.
Hội thêm vốn là để được đủ tiền lưu động mà tổ-chức việc buôn bán xe ca-my-ông (camions), và xe hơi (volitaires automobiles) mà các nhà Tây sản lòng kỹ-thác cho hội.
Mỗi phần hùn là 100\$00. Những phần hùn ấy sẽ liên - nhận trong tờ kêu thêm vốn của hội.
Các giấy phần hùn phải điền bạc theo mà gửi đến cho HỘI-SỞ ở Qui-nhon, hoặc gửi cho Trung-Pháp Ngân-hàng (Banque Franco-Chinoise) hay Đông-Dương Ngân hàng (Banque de l'Indochine) để ghi vào sổ của hội, tại phải để cho đủ tên, họ, chữ sinh đẻ, nghề nghiệp, chỗ ở.
Số vốn kêu thêm đó, khi nào đủ, thì khóa sổ. Nhưng chậm lắm là 30 septembre 1930. Quá hạn ấy, những phần hùn không nhận, sẽ trả lại cho chủ ấy, phí tổn trả lại về phần hội chịu.
Có cần việc gì, xin hỏi Monsieur le Directeur général de la S. E. T. E. G. A. à Quinhon.

BỨC ẢNH NÀY CỦA HIỆU NÀO?

Phẩm bực nào có giá - trị, đáng gọi là mỹ-thuật thì thường vân thây có chữ ký: HƯƠNG-KY HANOI.

Advertisement for NƯỚC MẮM BẮC-ĐẦU. Includes text about the product and contact information for ĐÔNG-LỆ THƯƠNG-CỤC QUẢNG-BÌNH.

Large advertisement for MAO-KÊ TỬU and VẠN-THỌ-CHỪNG-TỬU-TỬU. Includes images of bottles and text describing the products and their benefits.

